

Zarządzenie Nr 147/2016/BHP

Burmistrza Miasta Sandomierza
z dnia 23.06.2016 r.

**w sprawie ustalenia wykazu prac szczególnie niebezpiecznych oraz
szczegółowych wymagań bhp wykonywania tych prac a także wykazu
rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby.**

Na podstawie art. 237⁴ § 1 i 2 Kodeksu Pracy, art. 225. § 1 i 2 Kodeksu Pracy oraz § 80 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r. Nr 169 , poz 1650 z późniejszymi zmianami)

zarządzam co następuje :

§ 1.

Uznaję za prace szczególnie niebezpieczne :

1. Prace wykonywane na wysokości - prace przy odśnieżaniu dachów, remoncie dachów, czynnościach inspekcyjnych dachu , a także prace wykonywane na drabinach, galeriach, pomostach, podestach i innych podwyższeniach na wysokości powyżej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi.
2. Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części.
3. Prace spawalnicze, cięcie metali prowadzone wewnątrz budynku a także prace konserwacyjno-naprawcze z użyciem ognia otwartego w pomieszczeniach zamkniętych albo w pomieszczeniach zagrożonych pożarem lub wybuchem.
4. Prace przy ścinie drzew przy pomocy piły spalinowej łańcuchowej.

§ 2.

Osoby kierujące pracami wymienionymi w § 1, wydające polecenie wykonania prac zobowiązuję do :

1. bezpośredniego nadzoru nad tymi pracami lub wyznaczenia w tym celu osób
2. używania odpowiednich środków zabezpieczających
3. instruktażu pracowników obejmującego w szczególności :
 - a/ imienny podział pracy
 - b/ kolejność wykonywania zadań
 - c/ przestrzegania wymagań bhp przy poszczególnych czynnościach

§ 3.

Ustalam wykaz rodzajów prac które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby :

- 1.Prace wykonywane na wysokości powyżej 2 m od otaczającego poziomu podłogi lub terenu zewnętrznego gdzie należy zapewnić stosowanie przez pracownika indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości (szelki bezpieczeństwa ,amortyzator włókienniczy lub urządzenie samohamowne z linką bezpieczeństwa przymocowaną do stałych elementów konstrukcji , hełm ochronny).
- 2..Prace spawalnicze, cięcie metali prowadzone wewnątrz budynku a także prace konserwacyjno-naprawcze z użyciem ognia otwartego w pomieszczeniach zamkniętych albo w pomieszczeniach zagrożonych pożarem lub wybuchem.
3. Prace przy ścinie drzew przy pomocy piły spalinowej łańcuchowej.

§ 4.

Szczegółowe wymagania bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 5.

Osoby kierujące i nadzorujące pracami zobowiązuję do przestrzegania treści w/w zarządzenia oraz prowadzenia rejestru instruktaży stanowiskowych pracowników wykonujących prace szczególnie niebezpieczne **wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2** do niniejszego zarządzenia.

§ 6.

Pracownicy wykonujący prace wymienione w § 1. i § 3. potwierdzą własnoręcznym podpisem przyjęcie do wiadomości i stosowania niniejszego zarządzenia.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Sandomierza

mgr Marek Bronkowski

Uzgodniono :

NIEZALEŻNY ZWIĄZEK ZAWODOWY
Pracowników Urzędu Miejskiego
w Sandomierzu

PRZEWODNICZĄCY ZWIĄZKU

Alicja Bogdańska-Trela
Alicja Bogdańska-Trela

INSPEKTOR

d/s BHP i P.poż

Stanisław Perta
Stanisław Perta

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Nr 147/2016/BHP
Burmistrza Miasta Sandomierza
z dnia 23.06.2016 roku

Szczegółowe wymagania bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych

I. Prace na wysokości.

1. Pracą na wysokości w rozumieniu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. (Dz. U z 2003 r. Nr 169, poz. 1650) § 105 ust. 1, jest praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi.
2. Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:
 - 1) osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi;
 - 2) wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.
3. Na powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać pracownicy, lub służących jako przejścia, powinny być zainstalowane balustrady składające się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób.
4. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie balustrad jest niemożliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do warunków wykonywania pracy.
5. Prace na wysokości powinny być organizowane i wykonywane w sposób nie zmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady lub obrys urządzenia, na którym stoi.
6. Przy pracach na: drabinach, klamrach, rusztowaniach i innych podwyższeniach nie przeznaczonych na pobyt ludzi, na wysokości do 2 m nad poziomem podłogi lub ziemi niewymagających od pracownika wychylania się poza obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby:
 - 1) drabiny, klamry, rusztowania, pomosty i inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nieprzewidywalną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie;
 - 2) pomost roboczy spełniał następujące wymagania:
 - a) powierzchnia pomostu powinna być wystarczająca dla pracowników, narzędzi i niezbędnych materiałów,
 - b) podłoga powinna być pozioma i równa, trwale umocowana do elementów konstrukcyjnych pomostu,

- c) w widocznym miejscu pomostu powinny być umieszczone czytelne informacje o wielkości dopuszczalnego obciążenia.
7. Przy pracach wykonywanych na rusztowaniach na wysokości powyżej 2 m od otaczającego poziomu podłogi lub terenu zewnętrznego oraz podestach ruchomych wiszących należy w szczególności:
 - 1) zapewnić bezpieczeństwo przy komunikacji pionowej i dojścia do stanowisk pracy;
 - 2) zapewnić stabilność rusztowań i odpowiednią ich wytrzymałość na przewidywane obciążenia;
 - 3) przed rozpoczęciem użytkowania rusztowania należy dokonać odbioru technicznego w trybie określonym w odrębnych przepisach.
 8. Rusztowania i podesty powinny spełniać wymagania określone odpowiednio w odrębnych przepisach oraz w Polskich Normach.
 9. Przy ustawianiu lub rozbiórce rusztowań oraz przy pracach na drabinach na wysokości powyżej 2 m nad poziomem terenu zewnętrznego lub podłogi należy w szczególności:
 - 1) przed rozpoczęciem prac sprawdzić stan techniczny konstrukcji lub urządzeń, na których mają być wykonywane prace, w tym ich stabilność, wytrzymałość na przewidywane obciążenie oraz zabezpieczenie przed nieprzewidywalną zmianą położenia, a także stan techniczny stałych elementów konstrukcji lub urządzeń mających służyć do umocowania linek bezpieczeństwa;
 - 2) zapewnić stosowanie przez pracowników, odpowiedniego do rodzaju wykonywanych prac, sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości jak: szelki bezpieczeństwa, amortyzator bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa lub urządzenie samohamowne przymocowane do stałych elementów konstrukcji,
 - 3) zapewnić stosowanie przez pracowników hełmów ochronnych przeznaczonych do prac na wysokości.
 10. Wymagania określone w pkt. 9 dotyczą również prac wykonywanych na galeriach, pomostach, podestach i innych podwyższeniach jeżeli rodzaj pracy wymaga od pracownika wychylenia się poza balustradę lub obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości.
 11. Przy wykonywaniu prac na wysokości przez pracowników, w szczególności na dachach budynków przestrzegać postanowień zakładowej instrukcji „Bhp wykonywania prac na wysokości”.

II. Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części.

1. Powinny być organizowane w sposób nie narażający pracowników na niebezpieczeństwa i uciążliwości wynikające z prowadzonych robót, z jednoczesnym zastosowaniem szczególnych środków ostrożności.
2. Przed rozpoczęciem robót kierownik obiektu u którego mają być prowadzone roboty i osoba kierująca robotami powinna ustalić w podpisanym protokole szczegółowe wymagania bhp z podziałem obowiązków w tym zakresie.
3. O zakresie prowadzonych robotach oraz niezbędnych środkach bezpieczeństwa, jakie należy stosować w czasie trwania prac, powinni być poinformowani pracownicy przebywający lub mogący przebywać na terenie prowadzenia robót.
4. Teren prowadzenia robót powinien być wydzielony i wyraźnie oznakowany. W miejscach niebezpiecznych należy umieścić znaki informujące o rodzaju zagrożenia oraz stosować środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń (siatki, bariery, daszki itp.

III. Prace pożarowo- niebezpieczne -prace spawalnicze , cięcie metali prowadzone wewnątrz budynku a także prace naprawczo- konserwacyjne z użyciem ognia w pomieszczeniach zamkniętych albo w pomieszczeniach zagrożonych pożarem.

Prace pożarowo- niebezpieczne - takie jak roboty remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, np. spawanie, cięcie metali, prowadzone wewnątrz budynku , a także wszelkie prace naprawczo - konserwacyjne z użyciem ognia otwartego, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem robót pożarowo - niebezpiecznych wyznaczona przez wykonawcę robót i administratora obiektu służba jest obowiązana:

1. Ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie prowadzenia tych prac,
2. Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
3. Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, jej przebieg a także zabezpieczenie tego rejonu po zakończeniu pracy,

Przy wykonywaniu prac należy jednak przestrzegać w szczególności następujące zasady :

1. Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w pomieszczeniach przyległych (w poziomie i w pionie) , w tym także elementy budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne , np. elektryczne, komputerowe, wentylacyjne - należy zabezpieczyć przed zapaleniem. Palne materiały lub materiały niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania, celem uniemożliwienia dostawania się do nich rozprysków spawalniczych. Sprawdzić należy także, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie ma przedmiotów, które mogą ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego (np. przez rury co.) lub od odprysków spawalniczych. Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe (np. instalacyjne, kablowe, wentylacyjne) należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, w celu niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń (w poziomie), bądź na niższe kondygnacje.

Wszelkie kable, przewody elektryczne oraz instalacyjne, z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi.

2. Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy (np. farb, lakierów, rozpuszczalników, rozcieńczalników itp.) lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości, przy czym pomiary powinny być dokonywane atestowanymi eksplozometrami.

3. W miejscu dokonywania prac pożarowo - niebezpiecznych powinny być przygotowane :

- a. sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- b. pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
- c. materiały izolacyjne i osłaniające, niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych itp.

4. Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne, aby można było szybko ewakuować ludzi z miejsca objętego pożarem,

5. Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane a także rejon przyległe (poziom i pion), w tym celu należy sprawdzić przede wszystkim :

- a. czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku spawania, jego otoczeniu lub pomieszczeniach przyległych,

- b. czy nie występują oznaki tlenia się materiałów, bądź inne zagrożenia wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru,
- c. czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Miejsce prowadzenia prac pożarowo -niebezpiecznych musi być objęte szczególnym nadzorem, a ponadto czynności sprawdzające, o których mowa w pkt. 5. lit. a. i b. muszą być ponowione po 4 i po 8 godzinach od czasu zakończenia robót pożarowo- niebezpiecznych. Wyniki wszystkich ww. kontroli muszą być odnotowane w „ Książce kontroli prac spawalniczych ”, .

6. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje, a w tym przeszkolenie dla personelu spawalniczego w zakresie przeciwpożarowym.

7. Sprzęt używany do wykonywania powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Ustalenia organizacyjne.

Całkowitą odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo zleconych osobom obcym ponosi wykonawca tych prac. Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo powinien znaleźć się w umowie, a fakt przyjęcia do wiadomości przez wykonawcę tego zapisu powinien być potwierdzony czytelnym podpisem.

IV. Prace pilarką spalinową łańcuchową przy ścinie drzew.

1. Zabrania się dopuszczania do pracy osób o widocznych oznakach niedyspozycji fizycznej lub psychicznej oraz zgłaszających takie niedyspozycje.
2. Do pracy z użyciem pilarki można dopuścić wyłącznie pracowników, którzy posiadają aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań. , aktualne szkolenie bhp, uprawnienia operatora piły mechanicznej do ścinki drzew.
3. Zabrania się wykonywania operacji z użyciem pilarki:
 - 1) bez uprzedniego sprawdzenia, czy w strefie zagrożenia nie znajdują się ludzie lub zwierzęta,
 - 2) podczas wiatru, który może wpłynąć na zmianę założonego kierunku obalenia drzewa lub powodować jego pękanie i niekontrolowane obalenie,
 - 3) podczas wyładowań atmosferycznych, ulewnego deszczu, śnieżycy, podczas gęstej mgły, zapadającej ciemności oraz przy temperaturze poniżej minus 20°.
4. Przy pracy pilarką z piłą łańcuchową strefa niebezpieczna obejmuje przestrzeń o promieniu co najmniej 2 m od niej.
5. W strefie niebezpiecznej może znajdować się tylko operator, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach - także pomocnik oraz osoba nadzorująca .
6. Przy ścinie drzew strefa zagrożenia obejmuje przestrzeń o promieniu dwóch wysokości ścinanych drzew; w strefie tej w tym samym czasie nie powinny znajdować się inne stanowiska robocze.
7. Zabrania się ścinki i obalania drzew znajdujących się w zasięgu linii i urządzeń energetycznych ,telekomunikacyjnych szlaków komunikacyjnych i budynków bez porozumienia z właścicielem lub dysponentem tych linii lub urządzeń. Prace te muszą być wykonywane pod bezpośrednim nadzorem osób upoważnionych przez właściciela obiektu.

8. Na powierzchni roboczej, na której prowadzona jest ścinka drzew, obowiązuje zakaz przebywania osób postronnych. Powierzchnie te powinny być oznaczone tablicami zakazującymi wstępu na powierzchnię roboczą, z podaniem przyczyny zakazu.
9. Przed rozpoczęciem ścinki wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z organizacją prac, przebiegiem granic działki roboczej oraz zagrożeniami na powierzchni roboczej.
10. Ścinka drzew pilarką musi być poprzedzona przygotowaniem stanowiska roboczego, obejmującym usunięcie dolnych, przeszkadzających gałęzi, oczyszczenie powierzchni wokół drzewa z leżaniny, podszytów i śniegu, oraz przygotowaniem ścieżki oddalenia na co najmniej 5 m od pnia.
11. Operacje technologiczne z użyciem pilarki mogą być wykonywane na danej powierzchni roboczej przez jedną osobę tylko wtedy, gdy w pobliżu znajduje się druga uprawniona osoba oraz pozostają one ze sobą w stałym kontakcie.
12. Prace z użyciem pilarki należy wykonywać pod nadzorem doraźnym.
13. Prace z użyciem pilarki przy usuwaniu złomów i wywrotów, ścinie i obalaniu drzew zrosniętych, dziuplastych lub pochylonych i o znacznej grubości (drzew trudnych) i drzew ze złamanym wierzchołkiem lub nadłamanymi gałęziami (drzew niebezpiecznych) oraz prace przy drzewach zawieszonych trudnych do ściągnięcia powinny być wykonywane pod stałym nadzorem.
14. Ścinę drzew o średnicy w miejscu cięcia do 20 cm można wykonywać:
 - a. pilarką z piłą łańcuchową - bez sprzętu pomocniczego,
 - b. pilarką z piłą łańcuchową i uchwytem pionowym
 - c. pilarką z urządzeniem tnącym na wysięgniku,
 - d. narzędziami ręcznymi - przy pielęgnacji drzew i czyszczeniach wczesnych.
15. Ścinę i obalanie drzew o średnicy w miejscu cięcia większej niż 20 cm można wykonywać jednoosobowo lub dwuosobowo przy użyciu pilarki i sprzętu pomocniczego w postaci:
 - 1) dźwigni-obracaka lub tyczki kierunkowej - przy drzewach o grubości nie przekraczającej potrójnej szerokości prowadnicy pilarki,
 - 2) klinów lub innych urządzeń rozwierających rżaz - przy drzewach grubszych od potrójnej szerokości prowadnicy pilarki.
16. W przypadku ścinki dwuosobowej przebiegiem pracy kieruje – operator pilarki.
17. Przed rozpoczęciem ścinki operator musi upewnić się, czy w strefie niebezpiecznej nie znajdują się osoby postronne lub zwierzęta.
18. Obalanie drzewa musi być poprzedzone lustracją przedpola oraz okrzykiem ostrzegawczym „UWAGA”.
19. Do pniaka można wrócić dopiero po upewnieniu się, że nie zagraża żadne niebezpieczeństwo (np. zawieszona gałąź) .
20. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do utrzymania założonego kierunku obalania, mogących skutkować zagrożeniami bezpieczeństwa znajdującymi się na powierzchni pracownikom należy stosować pomocnicze urządzenia linowe.
21. Przy stosowaniu urządzeń linowych do obalania należy uwzględnić następujące zasady :
 - linę zamocować na ciągniętym drzewie możliwie wysoko (np. za pomocą tyczek),
 - przed rozpoczęciem ścinki lina powinna być wstępnie napięta ,
 - nie wolno ciągnąć drzewa bezpośrednio na siebie , przy linie krótszej niż dwie wysokości drzewa.
22. Obsługujący urządzenie linowe powinien ściśle dostosować się do sygnałów

23. Z chwilą , gdy drzewo zaczyna padać , obsługujący ściągnacz linowy powinien oddalić się w bok (co najmniej 5 m).
24. Rozpoczęta ścinka drzewa w cięciach rębnych i późnych trzebieżach powinna być zakończona obaleniem drzewa, a w przypadku jego zawieszenia - ściągnięciem przed przystąpieniem do ścinki następnego drzewa.
25. Jeżeli ściągnięcie drzewa zawieszono okaże się niemożliwe przy użyciu dozwolonych sposobów i środków, którymi dysponuje operator, jest on zobowiązany przerwać pracę i zawiadomić o tym osobę nadzorującą, która powinna zapewnić możliwość bezpiecznego ściągnięcia zawieszono drzewa.
26. Do czasu ściągnięcia zawieszono drzewa na działce roboczej mogą być wykonywane jedynie prace związane z jego ściągnięciem.
27. Pracownicy pracujący na podnośniku hydraulicznym winni posiadać badania lekarskie pod kątem pracy na wysokości.
28. Podstawowym sprzętem ochronnym przy podcinaniu i ścinie drzew jest : hełm ochronny, rękawice ochronne, spodnie i buty z wkładką antyprzebieciową , okulary ochronne, ochronniki słuchu a w przypadku pracy na wysokości tj. na podnośniku , drabinie - szelki bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa, amortyzatorem lub urządzeniem samohamownym.
29. Podczas ścinania gałęzi i konarów czynność tę wykonuje tylko jeden człowiek – operator pilarki.
30. Okrzesywanie drzewa leżącego może odbywać się dopiero po uprzednim całkowitym jego obaleniu.
31. Jedno drzewo powinien okrzesywać tylko jeden pracownik.
32. Przed przystąpieniem do okrzesywania robotnik powinien sprawdzić położenie drzewa. Jeśli drzewo grozi przesunięciem lub obróceniem , przed rozpoczęciem okrzesywania należy zabezpieczyć je. Niezależnie od powyższego należy sprawdzić czy i na jakich gałęziach opiera się drzewo.
33. Przy okrzesywaniu drzew leżących zabrania się :
 - stawać na drzewo,
 - opierać nogę o drzewo,
 - stawać okrzakiem nad drzewem.

Zatwierdzam

Burmistrz Sandomierza
mgr Marek Bronkowski

INSPEKTOR
413 BHP i P. Doz
Stanisław Perta

